

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

KĖDAINIAI

PRITARTA
Kėdainių rajono savivaldybės tarybos
2011 m. vasario 4 d.
sprendimu Nr.TS-3

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Kėdainių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnyba (toliau – tarnyba) yra Savivaldybės tarybai atskaitingas viešasis juridinis asmuo, įsteigtas išorės auditui ir kontrolei Savivaldybėje atlikti.

Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius. Ji yra atskaitinga Savivaldybės tarybai. Metinės veiklos ataskaitos svarstymas ir sprendimo dėl jos priėmimas yra išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Valstybinio audito reikalavimais, Valstybės kontrolės parengtomis metodikomis, kitais teisės aktais ir Savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. TS - 348 patvirtintais tarnybos nuostatais.

Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnybos atliekamo audito išorinę peržiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Tarnybos kompetenciją ir įgaliojimus reglamentuoja šie Lietuvos Respublikos įstatymai: Vietos savivaldos įstatymas, Biudžeto sandaros įstatymas, Viešojo administravimo įstatymas, Valstybės tarnybos įstatymas, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, Viešųjų įstaigų įstatymas, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Rinkliavų įstatymas, Skolos įstatymas, Koncesijų įstatymas, Administracinių teisės pažeidimų kodeksas.

Įstatymuose nustatyta tarnybos kompetencija įgyvendinama planavimu. Tarnybos 2010 metų veiklos planas pateiktas Valstybės kontrolei ir Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

Tarnyba sėkmingai atliko visas 2010 metų veiklos plane numatytas audito ir kontrolės užduotis. Tarnyba 2010 metų pirmame pusmetyje užbaigė ankstesniais metais pradėtus auditus ir pradėjo naujus finansinius ir veiklos auditus, apimančius audituojamų subjektų 2010 metų finansinių ataskaitų duomenų ir veiklos vertinimą.

Tarnyba bendradarbiauja su Savivaldybės meru, Savivaldybės administracija, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, Valstybės kontrole, Savivaldybių kontrolierių asociacija ir kitomis audito ir kontrolės įstaigomis.

Tarnyba sėkmingai parengė ir Savivaldybės tarybai pateikė išvadas dėl Savivaldybės metinių ataskaitų, taip pat nuosekliai atliko planinius finansinius auditus, parengė audito ataskaitas bei išvadas ir jas teisės aktų nustatyta tvarka pateikė Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui ir audituotų subjektų vadovams.

Atliktas audito darbas apėmė visų Savivaldybės biudžeto pajamų ir 53 proc. biudžeto išlaidų duomenų vertinimą. Auditų metu buvo vertinti Savivaldybės turto ir įsipareigojimų duomenys ir Savivaldybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo teisėtumas. Buvo parengtos atliktų užduočių ataskaitos ir išvados pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka. Visų auditų rezultatai buvo pristatyti Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

Tarnyba, vykdydama Savivaldybės tarybos sprendimą, 2010 metais skyrė daug dėmesio pasirengimui atlikti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka.

Tarnyba audito ataskaitose audituojamiems subjektams pateikė 22 rekomendacijas. Įgyvendinta 12 rekomendacijų.

Tarnybos veiklos veiksmingumas matuojamas atlikto darbo apimtimi ir rezultatų teigiamu poveikiu. Siekiant didesnio tarnybos veiklos viešumo ir veiksmingumo, atlikto audito ir kontrolės darbo rezultatai (ataskaitos ir išvados) yra pateikiami Savivaldybės interneto svetainėje www.kedainiai.lt.

Kiekvienais metais tarnybos veikloje išskiriami prioritetai, kurių pagrindu rengiami veiklos ir darbo planavimo dokumentai.

2007 metų prioritetinėmis užduotimis buvo: užduočių, kurių rezultatais remiantis Savivaldybės tarybai rengiamos išvados dėl Savivaldybės metinių ataskaitų, nustatymas, tvarkų ir taisyklių, skirtų tarnybos atliekamo išorės audito kokybei užtikrinti, parengimas, kriterijų, skirtų audito sudėtingumui prognozuoti, nustatymas, taip pat tarnybos darbuotojų tęstinio mokymo audito srityje organizavimas.

2008 metų prioritetinėmis užduotimis buvo: turto apskaitos kontrolė, finansinių ataskaitų auditai ir audito kokybės užtikrinimo priemonių tobulinimas.

2009 metų prioritetinėmis užduotimis buvo: Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų finansinių ataskaitų auditas, audito valdymo priemonių tobulinimas ir ES ar atitinkamų fondų paramos panaudojimo tarnybos darbuotojų kvalifikacijai kelti galimybių analizė.

2010 metų prioritetinėmis užduotimis buvo: pasirengimas atlikti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus įstatymo nustatyta tvarka, tarnybos teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos sistemos tobulinimas.

II. TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS IR REZULTATAI

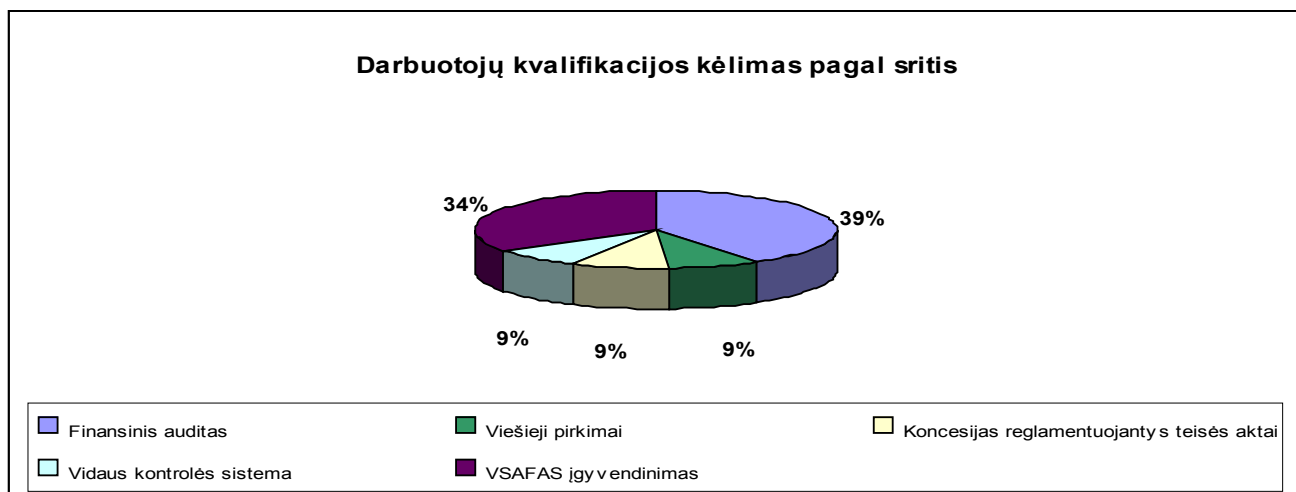
Tarnybai Savivaldybės tarybos sprendimu nustatytos 4 pareigybės, šis pareigybių skaičius nesikeitė nuo 2000 metų. Tarnyboje 2010 metais dirbo 4 darbuotojai. Savivaldybės biudžeto asignavimų, išlaidų ir įsipareigojimų, materialiojo turto apimčių, įstaigų, savarankiškai tvarkančių apskaitą, skaičiaus didėjimas, viešojo sektoriaus apskaitos pokyčiai ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimai, plečiantys tarnybos kompetenciją, daro įtaką tarnybos darbo apimtims. Didėjant tarnybos darbo apimtims, tarnybos žmogiškieji išteklių nesikeitė.

Savivaldybės kontrolieriaus ir tarnybos valstybės tarnautojų tarnybos santykių teisiniai pagrindai nustatyti Valstybės tarnybos įstatyme ir Vietos savivaldos įstatyme.

Tarnybos darbuotojams, atliekantiems išorės auditą (finansinį ir veiklos) ir kontrolės funkcijas, keliami ypač aukšti profesiniai ir kvalifikaciniai reikalavimai.

Tarnybos darbuotojų išsilavinimas aukštasis.

Audito darbas reikalauja plataus spektro specialių žinių, praktinių įgūdžių. Dirbant šį sudėtingą darbą būtina nuolat gilinti žinias ir tobulinti įgūdžius, domėtis gera praktika ir sugebėti ją taikyti savo darbe. Tarnybos darbuotojai 2010 metais mokėsi, tobulino įgūdžius, dalyvavo pagal vykdomą projektą “Kauno apskrities savivaldybės kontrolierių administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas” lektorių vedamuose mokymuose ir seminaruose. Bendra mokymų trukmė 376 valandos.

Savivaldybės 2010 metų biudžete buvo patvirtinta atskira tarnybos išlaidų sąmata.

Tarnyba 2010 metų veiklos planą parengė vadovaudamasi atitinkamais Lietuvos Respublikos įstatymais, tarnybos nuostatais, Savivaldybės tarybos sprendimais dėl audito, kitais teisės aktais, tarnybos veiklos plano rengimo tvarkos aprašu, nustatančiu veiklos prioritetus, tarnybos aplinkos, išteklių ir SSGG analizės rezultatais, tarnybos darbo laiko fondo nustatymu, informacijos ir duomenų apie tarnybos kompetencijai priskirtų audituotinių dalykų apimčių analizės rezultatais, Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto pasiūlymais, kitais veiklos planavimą reglamentuojančiais

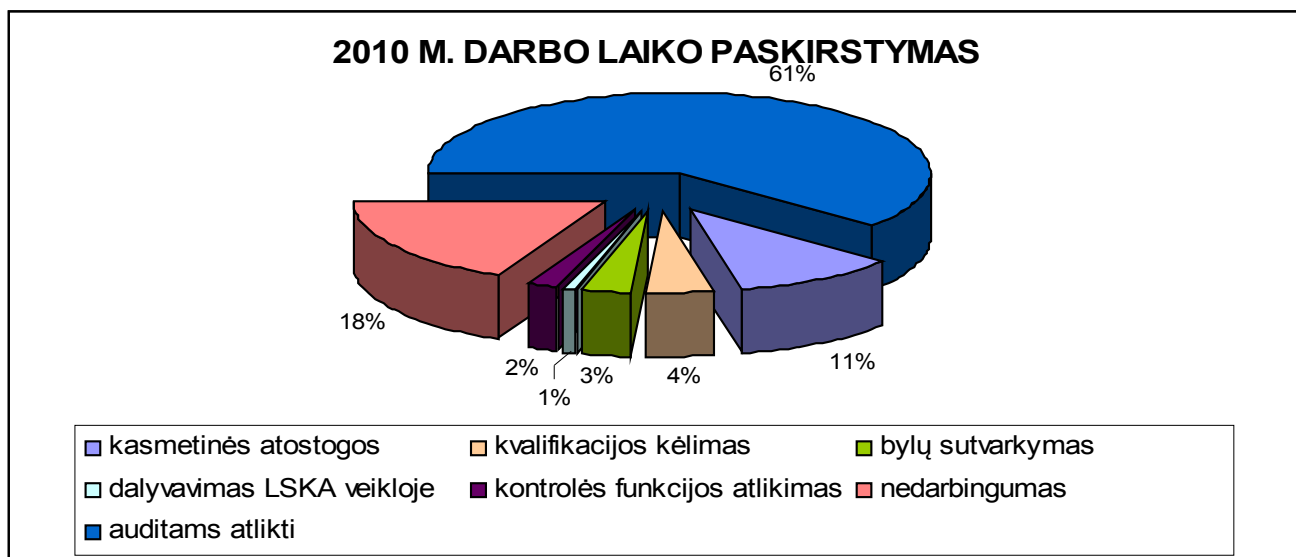
tarnybos dokumentais. Savivaldybės biudžeto auditui audituoti subjektai atrinkti taip, kad auditai apimtų 40 procentų Savivaldybės biudžeto lėšų.

Kontrolės komitetas 2009 m. lapkričio 11 d. posėdyje (protokolas Nr. TK6-6) pritarė tarnybos 2010 metų veiklos plano projektui. Tarnybos 2010 metų veiklos planas buvo patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus įsakymu.

2010 m. spalio mėnesį svarstytas ir patikslintas savivaldybės Kontrolės komiteto posėdyje tarnybos 2010 metų veiklos planas. Veiklos plano tikslinimo būtinumas grindžiamas tuo, kad Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 straipsniu yra pavesta savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyboms, Valstybės kontrolei atlikti viešojo sektoriaus subjekto metinių ataskaitų rinkinių ir (arba) viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą ir (arba) patikrinimą. Tarnyba dalyvauja atliekant pilotinį auditą, bei kuria audito atlikimo strategiją. Šis pilotinis auditas, tai naujos metodikos kūrimas ir pasirengimas atlikti 2012 metų Nacionalinio ataskaitų rinkinio, kurį pagal šio įstatymo 18 straipsnį sudaro ir savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai, auditą. Todėl bendradarbiaudamos šalys - Valstybės kontrolė ir Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, sieks pasirengti kokybiškam ir profesionaliam savivaldybės 2011 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditui ir būsimam Nacionalinio ataskaitų rinkinio auditui.

2010 m. spalio 27d. pasirašyta Bendradarbiavimo sutartis su Valstybės kontrole dėl metodikos ir strategijos kūrimo savivaldybės 2011 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditui ir būsimam Nacionalinio ataskaitų rinkinio auditui.

Tarnybos vidaus administravimo, audito ir kontrolės veikla buvo organizuojama ir kontroliuojama leidžiant Savivaldybės kontrolieriaus įsakymus ir išduodant įsakymus atlikti auditą ir kitas užduotis.

Siekiant efektyviai panaudoti finansinio (teisėtumo) audito rezultatus veiklos audite ir parengti informaciją, reikalingą Savivaldybės tarybai teikiamoms privalomoms išvadoms, sudarant 2009–2010 metų ir vėlesnių metų finansinio audito programas, numatomos ir sisteminių tyrimų sritys.

1. IŠVADŲ DĖL SAVIVALDYBĖS METINIŲ ATASKAITŲ PARENGIMAS IR PATEIKIMAS

IŠVADA DĖL SAVIVALDYBĖS 2009 METŲ BIUDŽETO ĮVYKDYMO ATASKAITOS

Taryba, prižiūrėdama, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas, siekdama nustatyti, ar Savivaldybės 2009 metų biudžeto įvykdymo ataskaita (toliau – Ataskaita) sudaryta pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, remdamasi Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų 2009 metų finansinių ataskaitų auditų ir Ataskaitos vertinimo duomenimis, parengė Išvadą dėl Savivaldybės 2009 metų biudžeto įvykdymo ataskaitos (toliau – Išvada). Ataskaita buvo patvirtinta Savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. TS – 105 .

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamentą, už Ataskaitos parengimą ir pateikimą Savivaldybės tarybai yra atsakinga Savivaldybės administracija. Tarybos pareiga pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl šios Ataskaitos yra nurodyta Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Savivaldybės tarybos veiklos reglamente ir tarybos nuostatuose.

Pagrindinis Išvados tikslas – pateikti Savivaldybės tarybai informaciją, ar teikiama Ataskaita reikšmingais atžvilgiais parengta pagal teisės aktų reikalavimus, nustatytus Ataskaitai parengti.

Ataskaitos vertinimo tikslas – nustatyti, ar Ataskaita reikšmingais atžvilgiais parengta pagal Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės institucijų teisės aktų reikalavimus, nustatytus Ataskaitai parengti.

Taryba Ataskaitos parengimą vertino pagal reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme ir Savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo ir atskaitomybės taisyklėse.

Savivaldybės kontrolierius 2010 m. balandžio 16 d. Savivaldybės tarybai pateikė išvadą Nr. K7-4 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės 2009 metų biudžeto įvykdymo apyskaitos“, kurioje nurodė, kad ataskaita parengta pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo ir Savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo ir vykdymo atskaitomybės taisyklių reikalavimus, nustatytus Ataskaitai parengti. Išvadoje buvo pastebėta, kad atlikti auditai ir pritaikyti metodai leidžia pasisakyti ir pareikšti nuomonę apie visą 2009 metų biudžeto įvykdymą, t. y. už 132355,5 tūkst. Lt pajamų ir už 128798,0 tūkst. Lt išlaidų.

Savivaldybės biudžeto suvestinėje Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009-12-31 ataskaitoje (forma Nr.6) rajono savivaldybės kreditinis įsiskolinimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

nurodytas 20870,5 tūkst.Lt, iš jų biudžeto lėšos 18266,6 tūkst.Lt. Kreditinis įsiskolinimas per metus padidėjo 201,1 tūkst.Lt, iš jų biudžeto lėšos - 3884,5 tūkst.Lt.

Savivaldybės debetinis įsiskolinimas 2009-12-31 sudarė 1766,2 tūkst.Lt, iš jų biudžeto lėšos 1434,9 tūkst. Lt. Debetinis įsiskolinimas per 2009 metus padidėjo 146,7 tūkst.Lt, iš jų biudžeto lėšos - 40,9 tūkst.Lt.

Tarnyba, įgyvendindama pasirinktus detalius tikslus, Išvadoje pateikė susistemintą informaciją apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir jų struktūrą, biudžeto išlaidas ir jų struktūrą, asignavimų panaudojimą pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją, taip pat informaciją apie Savivaldybės administracijai teiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir nustatytų trūkumų šalinimą. Svarbu pastebėti, kad Savivaldybės administracija atsižvelgė į tarnybos pateiktas rekomendacijas ir daug rekomendacijų įgyvendino.

Išvada buvo pateikta Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijai. Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.kėdainiai.lt.

IŠVADA DĖL SAVIVALDYBEI NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO IR PATIKĖJIMO TEISE VALDOMO VALSTYBĖS TURTO 2009 METŲ ATASKAITOS

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą, Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitą (toliau – Turto ataskaita) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka rengia Savivaldybės administracija ir teikia Vietos savivaldos įstatyme numatytais savivaldybės institucijoms ir Statistikos departamentui.

Tarnyba privalo iki kiekvienų metų liepos 1 dienos pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl šios ataskaitos.

Tarnyba, vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, remdamasi Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų 2009 metų finansinių ataskaitų auditų duomenimis, 2010 metais parengė ir Savivaldybės tarybai pateikė išvadą dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2009 metų ataskaitos (toliau – Išvada).

Turto ataskaitos vertinimo tikslas – nustatyti, ar vertinama Turto ataskaita parengta pagal Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės institucijų teisės aktų reikalavimus, nustatytus Turto ataskaitai parengti.

Išvada parengta remiantis Turto ataskaitos vertinimo, atlikto analizuojant jos sudarymo teisinę bazę ir pasikeitimus joje, Turto ataskaitos sudėtį, Turto ataskaitos duomenų atitiktį kitų ataskaitų duomenims. Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų vadovaujamų Savivaldybės

administracijos padalinių ir savivaldybės įmonių finansinių auditų, atliktų pagal Valstybinio audito reikalavimus, rezultatais, turinčiais įtakos Turto ataskaitos duomenims.

Turto ataskaitoje reikšmingų informacijos iškraipymų nebuvo, lyginant su tarnybos audituotomis finansinėmis ataskaitomis ir duomenimis, iš kurių ji buvo sudaryta.

Išvada Savivaldybės tarybos reglamente nustatytu laiku buvo pateikta Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui ir Savivaldybės administracijos direktoriui. Turto ataskaita pateikta Savivaldybės tarybos 2010 m. liepos 2 d. posėdyje. (Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.kėdainiai.lt)

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMŲ VALDYTOJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITŲ REZULTATAI

Tarnyba 2010 metų antrą ketvirtį užbaigė ankstesniais metais pradėtų trijų Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų 2009 metų finansinių ataskaitų, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų (toliau – finansinės ataskaitos), lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo išorės finansinius auditus.

Tarnyba dėkoja audituotų subjektų vadovams ir apskaitos tarnybų ir kitiems darbuotojams už dalykišką požiūrį į auditą.

Tarnyba parengė 2009 metų finansinių ataskaitų audito ataskaitas, audito išvadas ir šiuos audito dokumentus pateikė Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui ir audituotų subjektų vadovams. Auditų rezultatai buvo pristatyti Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto nariams elektroninėmis priemonėmis.

Pagrindinis auditų tikslas – metinių finansinių ataskaitų vertinimas pareiškiant nuomonę, ar neturima reikšmingų pastabų dėl metinių finansinių ataskaitų parengimo ir pateikimo, taip pat dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo.

Tarnyba Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų finansinių ataskaitų auditus atliko vadovaudamasi Valstybinio audito reikalavimais, Valstybės kontrolės parengtomis audito metodikomis ir kitais reglamentais. Valstybinio audito reikalavimuose nustatyta, kad auditas turi būti suplanuotas ir atliktas taip, kad būtų gautas pakankamas pagrindas tvirtinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų. Audito metu testais buvo ištirti įrodymai, patvirtinantys finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Audito metu buvo vertinami taikyti apskaitos principai ir taisyklės, taip pat bendras finansinių ataskaitų pateikimas pagal jų sudarymo tvarką.

Asignavimų valdytojų audito ataskaitų rezultatai yra sudėtinė išvadų, pateiktų Savivaldybės tarybai dėl Savivaldybės 2009 metų biudžeto įvykdymo ataskaitos ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto bei patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2009 metų ataskaitos, dalis. Audito ataskaitose buvo pateikti tik valdymui svarbūs dalykai, kurie buvo pastebėti audito metu. Audito

reikalavimai numato, kad planuojant ir atliekant finansinių ataskaitų auditą nėra siekiama nustatyti visus valdymui svarbius dalykus.

Tarnyba nuosekliai vykdė atliekamų auditų valdymą, atliko vidinę detaliąją ir bendrąją peržiūrą. Siekiant sėkmingai atlikti auditą, vykdant audito valdymo funkcijas buvo susitikta su audituojamais asignavimų valdytojais ir kartu aptartos buvusios naujos problemos ir galimi jų sprendimo būdai, taip pat pateikti svarbūs pastebėjimai, dėl kurių gali būti sąlygojama auditorių nuomonė ir modifikuojama finansinio audito išvada.

Tarnybos atliktų finansinių auditų rezultatų analizė parodė, kad dažniausiai nustatomi Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių apskaitą ir buhalterinių sąskaitų likučių inventorizavimą, turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nesilaikymo atvejai, taip pat Savivaldybės institucijų priimtų teisės aktų nesilaikymo atvejai.

Toliau pateikiama susisteminta informacija apie Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų 2009 metų finansinių ataskaitų audito rezultatus.

Finansinis auditas Kėdainių Jaunimo mokykloje

Kėdainių Jaunimo mokykloje atliktas 2009 metų finansinių ataskaitų, parengtų pagal buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimo išorės finansinis auditas.

Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolė, atlikta rizikos analizė, įvertinta kontrolės rizika, nustatytų reikšmingų rizikos veiksnių galimas poveikis finansinėms ataskaitoms, įvertintos mokyklos numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti, atlikti kontrolės testai ir pagal atliktų testų rezultatus įvertintas vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumas ir nuoseklumas. Pagal parengtas audito programas buvo atliktos savarankiškos audito procedūros, parengtas audito ataskaitos projektas ir aptartas su mokyklos vadovybe. Audito metu buvo nustatyti audito apimties apribojimai.

Atlikto darbo pagrindu buvo parengta audito ataskaita ir audito išvada.

Tarnyba, remdamasi atlikto finansinio audito rezultatais, pareiškė besąlyginę nuomonę dėl Kėdainių Jaunimo mokyklos 2009 metų finansinių ataskaitų ir dėl turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo.

Rekomenduota 2010 metais apskaitą tvarkant vadovautis Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtintais viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS). Siekti, kad visas patikėjimo teise valdomas įstaigos turtas būtų teisiškai registruojamas, valdomas, naudojamas ir disponuojamas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Finansinis auditas Kėdainių vaikų globos namuose „Saulutė“

Taryba atliko finansinį auditą Kėdainių vaikų globos namuose „Saulutė“. Buvo atliktas 2009 metų finansinių ataskaitų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimo išorės finansinis auditas.

Audito metu buvo ištirtos ir įvertintos apskaitos ir vidaus kontrolės sistemos, įvertinta kontrolės rizika, parengtos audito programos ir pagal jas atliktos savarankiškos audito procedūros. Parengtas audito ataskaitos projektas buvo aptartas su Vaikų globos namų vadovais.

Atlikto darbo pagrindu parengta audito ataskaita ir audito išvada.

Taryba, remdamasi atlikto finansinio audito rezultatais, pareiškė sąlyginę nuomonę dėl Vaikų globos namų 2009 metų suvestinių finansinių ataskaitų ir dėl turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo.

Audito ataskaitoje buvo nurodyti trūkumai ir rekomenduota juos pašalinti. Rekomenduota vadovautis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2008-12-23 įsakymu Nr. AD-1-1651 „Dėl išmokų vaikams mokėjimo tvarkos patvirtinimo“ p. 9, p.13, kadangi nevedama šių lėšų apskaita, nesudaroma ir nepateikiama išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita apie skirtas išmokas vaikams (forma Nr.2). Spręsti klausimą dėl darbuotojų maitinimosi ir Tarybos sprendimu nustatyti įstaigos darbuotojams skiriamo maisto antkainį. Apskaita įstaigoje nepilnai tvarkoma programoje „Biudžetas“. 2010 metais apskaitą tvarkant vadovautis Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtintais viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS).

Finansinis auditas Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Kėdainių miesto seniūnijoje

Taryba atliko finansinį auditą Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Kėdainių miesto seniūnijoje. Buvo atliktas 2009 metų finansinių ataskaitų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimo išorės finansinis auditas.

Audito metu buvo ištirtos ir įvertintos apskaitos ir vidaus kontrolės sistemos, įvertinta kontrolės rizika, parengtos audito programos ir pagal jas atliktos savarankiškos audito procedūros. Parengtas audito ataskaitos projektas buvo aptartas su seniūnijos atsakingais darbuotojais.

Atlikto darbo pagrindu parengta audito ataskaita ir audito išvada.

Taryba, remdamasi atlikto finansinio audito rezultatais, pareiškė sąlyginę nuomonę dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Kėdainių miesto seniūnijoje 2009 metų suvestinių finansinių ataskaitų ir dėl turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo.

Audito ataskaitoje buvo nurodyti trūkumai ir rekomenduota juos pašalinti. Siūlyta atliekant materialinių vertybių inventorizaciją vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr.719 (su pakeitimais) nustatyta tvarka. Tvarkant buhalterinę apskaitą - Lietuvos

Respublikos Finansų Ministro įsakymais, iš atsakingų darbuotojų pareikalauti didesnės atsakomybės užpajamuojant ilgalaikį turtą, suteikiant atskirą inventorinį numerį.

Ribotos apimties finansiniai auditai „Asignavimų skirtų vaikų maitinimo organizavimui panaudojimas ir apskaita“

2010 metų trečią ketvirtį buvo atlikti ribotos apimties finansiniai auditai rajono ikimokyklinėse įstaigose : mokykloje - darželyje „Kaštonas“, mokykloje - darželyje „Obelėlė“, mokykloje - darželyje „Aviliukas“, lopšelyje - darželyje „Žilvitis“, Krakių darželyje atlikti riboti finansinės veiklos auditai tikslu įvertinti biudžetinės įstaigos asignavimų, skirtų ikimokyklinio ugdymo vaikų maitinimo organizavimui, panaudojimą ir apskaitą.

Audito metu nustatyti neatitikimai:

- Mokykloje - darželyje „Aviliukas, lopšelyje - darželyje „Žilvitis“, mokykloje - darželyje „Kaštonas“ supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės neatitinka nustatytų reikalavimų, patvirtintų Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. AD-1-1241, pakeitimai: 2009 m. vasario 9 d., Nr. AD-1-133, 2009 m. lapkričio 4 d. Nr. AD -1-1437 patvirtintų Kėdainių rajono savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių.
- Visose ikimokyklinio ugdymo įstaigose pagaminti patiekalai darbuotojams parduodami už kainą, kurią sudaro tik jų pagaminimui sunaudotų maisto produktų vertė. Į kainą neįskaičiuojamos kitos su patiekalų gamyba susijusios išlaidos: gaminimo procese dalyvaujančių darbuotojų darbo užmokestis, elektros energijos, vandens, higienos priemonių, kurios turėtų būti įskaičiuotos nustatant patiekalo savikainą. Įvertinant tai, darome išvadą, kad įstaigos darbuotojams patiekalai parduodami (teikiamos maitinimo paslaugos) žemiau savikainos. Minėtos gamybos išlaidos, susijusios su patiekalo pagaminimu, yra dengiamos iš savivaldybės biudžeto lėšų. Nesilaikant Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų, šie savivaldybės biudžeto asignavimai naudojami ne pagal nustatytą paskirtį.
- Mokykloje - darželyje „Kaštonas“ nepatvirtinta darbuotojų maitinimosi tvarka.

Kontrolės ir audito tarnyba rekomendavo nustatyti antkainį ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojų maitinimui.

Vykdamas viešuosius pirkimus įstaigose vadovautis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintomis supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis.

Vietinės rinkliavos už leidimų išdavimą vykdyti prekybą, kasinėjimus surinkimas ir apskaita

Rinkliavų įstatymas numato, kad Savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietinę rinkliavą už leidimo išdavimą atlikti kasinėjimo darbus savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje (gatvėse, vietinės reikšmės keliuose, aikštėse, žaliuosiuose plotuose), leidimo prekiauti ar teikti paslaugas savivaldybės tarybos nustatytose viešosiose vietose išdavimą.

2010 metais planuojama surinkti į savivaldybės biudžetą vietinės rinkliavos pajamų 2834,0 tūkst. Lt, iš jų iš jų 2814,0 tūkst. Lt už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą. Vadinasi, 20 tūkst. Lt suplanuota kitai vietinei rinkliavai.

Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis nuo 2010-01-01 iki 2010-08-31 Kėdainių rajono savivaldybės seniūnijos už leidimą atlikti kasinėjimo darbus sumokėta 19895,00 Lt (įmokos kodas 53553), už leidimą prekiauti ar teikti paslaugas savivaldybės tarybos nustatytose viešose vietose - 1250,00 Lt (įmokos kodas 53453).

Atkreipiame dėmesį, kad Kėdainių mieste bei rajone vyksta daug renginių, kuriuose vyksta prekyba, tačiau už leidimą prekiauti ar teikti paslaugas savivaldybės tarybos nustatytose viešose vietose surinkta mažai įmokų. Visose seniūnijose prekiaujama padėvėtais rūbais, tačiau už leidimą prekiauti mokesčiai nemokami.

Kėdainių rajone nepatvirtinta kasinėjimo darbus atlikti savivaldybės viešojo naudojimo teritorijoje tvarka.

Atsižvelgiant į rekomendacijas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2010-11-16 įsakymu Nr. AD-1-1506 patvirtintas šios tvarkos aprašas.

Vietinės rinkliavos už leidimų išdavimą įrengti komercinę reklamą surinkimas ir apskaita

Rinkliavų įstatymas numato, kad vietinės rinkliavos yra įskaitomos į savivaldybės biudžetą. Leidimų išdavimas išorinei reklamai - tai didelis rajono savivaldybės biudžeto pajamų papildymo rezervas.

Architektūros ir urbanistikos skyrius nuo 2010-01-01 išdavė 16 leidimų už išorinės reklamos įrengimą. Kėdainių mieste pagal išduotą seniūno pažymą 2010-07-01 įvardintos 333 reklamos, iškabos, nuorodos. Kaimiškose seniūnijose išorinės reklamos subjektų niekas nekontroliuoja, apskaita nevedama.

Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis nuo 2010-01-01 iki 2010-08-31 už leidimo įrengti reklamą (kodas 53553) surinkta 9960,60 Lt.

Atkreipiame dėmesį, kad 2010-03-31 Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AD-1-360 „Dėl Ekonomikos ir finansų departamento architektūros ir urbanistikos skyriaus nuostatų tvirtinimo“ patvirtintuose nuostatuose nenumatyta išorinės reklamos

įrengimo ir kontrolės funkcija. Dėl per mažos kontrolės, Kėdainių mieste (kontrolės ir audito tarnybos prielaida) per metus į biudžetą nepatenka 114439,40 Lt.

Tarnyba rekomendavo savivaldybės administracijos direktoriui numatyti kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad mieste nebūtų eksponuojama reklama be leidimų. Seniūnijose atlikti išorinės reklamos inventorizaciją. Periodiškai analizuoti informaciją apie išorinės reklamos administravimą mieste ir rajone, bei vietinės rinkliavos surinkimą į rajono savivaldybės biudžetą. Suteikti rajono gyventojams informaciją apie išorinės reklamos įrengimo tvarką.

Prioritetinių sporto šakų veiklos programos lėšų, skirtų VšĮ „Veržlusis Nevėžis“ sporto veiklai organizuoti panaudojimas

Audito metu buvo nustatyta:

1. Iš rajono savivaldybės biudžeto gautos tikslinės lėšos apskaitomos bendroje įstaigos sąskaitoje (neatitinka VšĮ „Veržlusis Nevėžis“ įstatuose p.6.3 „Įstaiga, lėšas, gautas kaip labdarą ar paramą, taip pat pagal testamentą naudoja labdaros (paramos) teikėjo ar testatoriaus nurodymu įstatuose nurodytai veiklai. Iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, labdaros arba paramos bei pagal testamentą gautos lėšos laikomos įstaigos atskiroje lėšų sąskaitoje“).

Savivaldybės administracija, sudarydama finansavimo sutartį, nereikalauja, kad įstaiga gautas Savivaldybės biudžeto lėšas programai įgyvendinti apskaitytų atskiroje sąskaitoje. Iš pateiktų buhalterinės apskaitos dokumentų nustatyta, kad įstaigoje nepildomas apskaitos registras, kuriame būtų pateikiama detali informacija apie Kūno kultūros ir sporto veiklos projekto įgyvendinimui skirtų lėšų gavimą, judėjimą ir likutį. (apskaita tvarkoma nepilnai vadovaujantis LR finansų ministro 2004-11-22 įsakymu Nr. 1K-372 „Dėl pelno nesiekiančių ribotos civilinės atskaitomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“).

2. Atsiskaitymai su žaidėjais pagal kontraktus vykdomos bankiniais pavedimais, tačiau didesnė dalis atsiskaitymų vykdoma grynaisiais pinigais per kasą. Direktorius atlieka grynųjų pinigų išėmimą iš banko sąskaitos, papildymą. Vyr. finansininkas žodiniu pavedimu atlieka kasininko funkcijas. Kasos dokumentuose pasirašo buhalterio grafoje, kasininko parašų nėra. (neatitinka LR Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179 patvirtintoms „Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėms“).

3. VšĮ atlikdama viešuosius pirkimus nesivadovauja Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais, nenustatyta Viešųjų pirkimų tvarka. Nevykdo Kėdainių rajono kultūros ir sporto veiklos projekto finansavimo sutarties 3.14 p.

4. Nesivadovaujama VšĮ „Veržlusis Nevėžis“, patvirtintais 2003-07-15 įstatų 5.2 p. (tvirtinti metinę finansinę atskaitomybę), 5.13 p. (įstaigos finansinės veiklos kontrolę atlieka revizorius. Įstaigoje jo nėra), 6,3 p. (savivaldybių biudžetų, labdaros arba paramos bei pagal testamentą gautos lėšos laikomos įstaigos atskiroje lėšų sąskaitoje).

Pagal nustatytus faktus kontrolės ir audito tarnyba negali pareikšti nuomonės, kad *VŠĮ „Veržlusis Nevėžis“* Kūno kultūros ir sporto veiklos projekto programai skirtas tikslines lėšas naudojo pagal paskirtį, kadangi visos gautos lėšos fiksuojamos buhalterinės apskaitos registruose bendrai.

Smulkaus verslo rėmimo fondo lėšų ribotos apimties finansinio audito ataskaita

2009 metais Kėdainių rajono smulkaus verslo rėmimo komisija gavo 29 smulkaus verslo atstovų prašymus finansinei paramai gauti, iš jų 27 dėl lengvatinės paskolos ir vienerių metų palūkanų kompensacijos verslui pradėti ar plėtoti, 2 - individualių įmonių prašymai padengti paskolos palūkanų dalį, įmonei gavus paskolą iš banko.

Smulkaus verslo rėmimo fondo parama daugeliu atveju skirta įrangai ir žaliavoms įsigyti. Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatyme akcentuojama, kad toks lėšų panaudojimas neskatina naujų darbo vietų kūrimo.

2009 m. gruodžio 31 d. žemės ūkio produkcijos gamintojų rėmimo fondo skolos - 402332,70 Lt, smulkaus verslo rėmimo fondo paramos gavėjų įsiskolinimas - 55000,00 Lt.

R. Junčiui, R. Karalienei suteiktos paskolos 2006 metais, 2009 metais paskolos turėjo būti gražintos. Rajono tarybos sprendimais gražinimo terminai atidėti. *Šių paskolų gražinimas rizikingas.*

Fondo lėšos išduotos žemės ūkio produkcijos gamintojams gamybos plėtrą skatinančioms priemonėms įsigyti. Gavėjams suteiktos beprocentės paskolos. Tarybos sprendimais 6 paskolų gavėjai atleisti nuo priskaičiuotų delspinigių sumokėjimo, vienas paskolos gavėjas sumokėjo 210,3 Lt delspinigių.

Atkreipiame dėmesį :

-fondo nuostatai neatitinka programinio biudžeto naudojimo principų, neskatina naujų darbo vietų kūrimą ir esamų darbų vietų išsaugojimą, nemažina bedarbystės rajone;

-neefektyvus fondo administravimas. Savivaldybė, atleisdama verslo subjektus nuo 3,56 proc. metinių palūkanų, pati privalo mokėti bankui, be to, verslininkai už paskolos sutarties sudarymą sumoka po 300 Lt bankui. Pagal pasirašytą pavedimo sutartį bankas neprisiima atsakomybės už laiku negražinamas paskolas;

-nepilnai motyvuotos metinių palūkanų, paskolų gražinimų atidėjimų priežastys.

Ribotos apimties auditas VŠĮ Dotnuvos ambulatorijoje.

Audituota Viešosios įstaigos Dotnuvos ambulatorija 2010 metų finansinė atskaitomybė.

Įvertinus VŠĮ Dotnuvos ambulatorijos 2010 metų finansinės atskaitomybės įvykdymo ataskaitų duomenis bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo teisėtumą galime teigti, kad savo veikloje vadovaujasi Vyriausybės nutarimais bei nustatytais reikalavimais, laikosi įstatymų ir kitų

teisės aktų reikalavimų dėl įstaigos registravimo, yra atitinkamos licencijos licencijuotai veiklai vykdyti.

Ribotos apimties finansinis auditas VŠĮ Šėtos ambulatorijoje.

Audituota Viešosios įstaigos Šėtos ambulatorija 2010 metų finansinė atskaitomybė. Įvertinus VŠĮ Šėtos ambulatorijos 2010 metų finansinės atskaitomybės įvykdymo ataskaitų duomenis bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo teisėtumą, teigiame, kad įstaiga yra sudariusi vadovo įsakymais patvirtintą individualų sąskaitų planą, nusistačiusi naudojamų apskaitos registru formą, jų turinį ir skaičių, apskaitos dokumentų, apskaitos registru ir finansinės atskaitomybės saugojimo ir šių dokumentų perdavimo į archyvą tvarką.

Nustatyti trūkumai, t.y. nepatvirtintas asmenų, turinčių teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašas ir jų parašų pavyzdžiai, neturi patvirtintos buhalterinės apskaitos politikos. Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos ir spec. lėšos apskaitomos vienoje banko sąskaitoje, nesivadovauja Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2009-12-11 sprendimu Nr. TS-345 patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvais, vadovo įsakymu nesudaryta komisija kasos inventorizacijai atlikti. VŠĮ Šėtos ambulatorijoje buhalterinė apskaita nekompiuterizuota.

Ribotos apimties auditas Viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos įgyvendinimas rajone

Tarnyba rekomendavo Bendrojo departamento direktorių operatyviai spręsti iškilusias problemas, susijusias su kompiuterinės programos „Biudžetas VS“ modulių įdiegimu. Biudžeto ir finansų skyriui, siekiant laiku realizuoti naujus buhalterinės reformos etapus, sudaryti darbo grafikus dėl kompiuterinės programos „Biudžetas VS“ modulių įvedimo bei stebėti ir kontroliuoti rajono biudžetinių įstaigų buhalterijų darbą organizuojant apskaitos tvarkymą ir modulių įvedimą pagal kompiuterinę programą „Biudžetas VS“.

SKUNDAI IR PATIKRINIMŲ REZULTATAI

Tarnyba 2010 metais atliko patikrinimą (kontrolės funkcija) **VŠĮ Gudžiūnų ambulatorijoje.**

Patikrinimo metu įsitikinome 50 proc. ištaisyta nustatytų pažeidimų, kurie buvo išvardinti 2009 m. rugsėjo 3 d. savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos pažymoje „Dėl anoniminio pranešimo tyrimo VŠĮ Gudžiūnų ambulatorijoje“. Patvirtinta buhalterinės apskaitos politika ir finansinės atskaitomybės sudarymo ir pateikimo taisyklės, sudarytas individualus sąskaitų planas, vadovo įsakymais paskirtas asmuo eiti kasininkės pareigas, patvirtinta kasos ir banko operacijų organizavimo

tvarka. Tarnybinio lengvojo automobilio kelionės lapai pildomi vadovaujantis patvirtintomis „Tarnybinio automobilio VW Golf naudojimo VšĮ Gudžiūnų ambulatorijoje taisyklėmis“, nustatytas degalų limitas, automobilio spidometras sutaisytas.

Tarnyba rado trūkumų, t.y. apskaita nekompiuterizuota, dėl automobilio materialinės atsakomybės sutartis su įstaigos vadovu nesudaryta, kadangi vairuotojas atleistas 2002-03-01, Įstaigos vadovo įsakymo dėl tarnybinio automobilio saugojimo vietos nėra. Ambulatorija neturi atskiros kasos patalpos.

Atlikome tyrimą pagal **pil. Vandos Prebergienės prašymą**. Dėl atliekamų darbų pagal pateiktą lokalinę sąmatą, Sodų g. 12 name tikslingumo. Atlikus tyrimą UAB „Kėdainių butai“ remonto lokalinę sąmatą perskaičiavo naujomis kainomis ir darbų kaina sumažėjo 2472 Lt.

III. AUDITO IR KONTROLĖS VEIKLA

Tarnyba finansinį ir veiklos auditą atlieka pagal Valstybinio audito reikalavimus ir grindžia tarptautinių ir nacionalinių audito standartų pritaikomumo, profesionalumo, nuomonės nepriklausomumo, viešojo atskaitingumo, audituojamo subjekto atsakomybės, nuoseklaus apskaitos standartų taikymo, vidaus kontrolės, duomenų prieinamumo, audito metodų tobulinimo, viešųjų ir privačių interesų konflikto vengimo principais. Valstybinio audito reikalavimuose nurodyta, kad finansinis auditas paprastai pradedamas ataskaitiniais finansiniais metais ir baigiamas kitais finansiniais metais.

Tarnyba per 2010 metus atliko 19 auditų, pirmame pusmetyje užbaigė 2009 metais pradėtus 3 finansinius auditus, parengė ir teisės aktų nustatyta tvarka pateikė audito ataskaitas ir audito išvadas. 2010 metų antrame pusmetyje buvo pradėti nauji 4 finansiniai kurie bus baigti 2011 metais, bei atlikti veiklos ir ribotos apimties finansiniai auditai, apimantys audituojamų subjektų 2010 metų finansinių ataskaitų duomenų ir veiklos vertinimą.

Tarnyboje atliekamų auditų valdymą ir vidinę peržiūrą, kadangi tarnyba maža, vykde Savivaldybės kontrolierius.

Išorinę audito peržiūrą Valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka atlieka Valstybės kontrolė.

Didelė patirtis bus sukaupia Tarnybai vykdant pilotinį, savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, auditą, tai naujos metodikos kūrimas ir pasirengimas atlikti 2012 metų Nacionalinio ataskaitų rinkinio auditą.

Svarbu paminėti, kad svarbi audito darbo dalis yra nustatytų trūkumų pašalinimo ir teiktų rekomendacijų įgyvendinimo kontrolė. Tarnybos teikiamų rekomendacijų tikslas – siekti, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas ir naudojamas teisėtai, efektyviai ir ekonomiškai.

Finansinių auditų metu buvo nustatyta teisės aktų, reglamentuojančių apskaitą ir vidaus kontrolę, finansinių ataskaitų sudarymą, inventorizaciją, lėšų ir turto disponavimą, valdymą ir

naudojimą, nesilaikymo atvejų ir kitų trūkumų. Nustatytiems trūkumams šalinti buvo teikiamos rekomendacijos, stebimas ir vertinamas jų įgyvendinimas. Rekomendacijų įgyvendinimas turėjo įtakos atliekamų auditų apimčiai.

IV. TARNYBOS VEIKLOS VEIKSMINGUMAS

Tarnybos veiklos veiksmingumas matuojamas atlikto darbo apimtimi ir rezultatų teigiamu poveikiu. Siekiant didesnio tarnybos veiklos viešumo ir veiksmingumo, atlikto audito ir kontrolės darbo rezultatai (ataskaitos ir išvados) yra pateikiamos Savivaldybės interneto svetainėje www.kedainiai.lt.

Tarnybos veiklos veiksmingumą atspindi audituojamų duomenų apimčių kitimas, atlikus auditą ir kitas užduotis pasiekti nusistatyti tikslai ir audituotų asignavimų valdytojų ir viešųjų juridinių asmenų finansinių ataskaitų didesnis informatyvumas, vidaus kontrolės ir finansų valdymo reikšmės supratimas, tikslingas lėšų ir turto panaudojimas.

Audito veiksmingumas pasireiškia ir tuo, kad apie audito metu nustatytas klaidas, netikslumus ir kitus trūkumus informuotas audituojamas subjektas juos ištaiso ir finansinėse ataskaitose išvengiama esminių iškraipymų. Siekdama, kad finansinėse ataskaitose nebūtų reikšmingų iškraipymų, tarnyba audito metu konsultuoja audituojamus subjektus jiems rūpimais klausimais. Tarnybos iniciatyva buvo organizuojami seminarai, organizuoti gamybiniai pasitarimai su rajono biudžetinių įstaigų buhalteriais bei įstaigų vadovais, dėl buhalterinės apskaitos pagal VSAFAS tvarkymo.

Tarnybos audito veiklos rezultatai matuojami teikiamomis rekomendacijomis. Tarnyba, 2010 metais subjektams pateikė 22 rekomendacijas. Buvo įvertintas visų teiktų rekomendacijų įgyvendinimas. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę audito vertę, stiprina išorės audito reikšmę Savivaldybėje, todėl vienas iš svarbių tarnybos uždavinių yra audito rekomendacijų įgyvendinimo sistemos nuolatinis gerinimas.

Savivaldybės administracija ir kiti asignavimų valdytojai įgyvendino 12 teiktų rekomendacijų (54 proc.), 10 rekomendacijų (46 proc.) neįgyvendino. Tarnyba toliau stebės ir vertins šių rekomendacijų įgyvendinimą.

Tarnybos rekomendacijos buvo teiktos siekiant padėti Savivaldybės administracijos direktoriui, kitiems asignavimų valdytojams ir biudžetinių įstaigų vadovams tinkamai tvarkyti turto ir įsipareigojimų apskaitą, sudaryti teisingas finansines ir kitas ataskaitas, tobulinti apskaitos ir vidaus kontrolės sistemas. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus už buhalterinės apskaitos organizavimą, finansinių ir kitų ataskaitų parengimą, efektyvios vidaus kontrolės, įskaitant finansų kontrolę, sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą yra atsakingi Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai ir biudžetinių įstaigų vadovai.

Tarnyba, vykdydama jos nuostatuose nustatytus uždavinius, toliau sieks, kad audituoti subjektai sparčiau įgyvendintų tarnybos teikiamas rekomendacijas, efektyviau šalintų trūkumus.

Svarbu pastebėti, kad tarnybos audituojamų duomenų apimtis didėjo. Audituojamų duomenų apimčių augimas reikalauja aukšto tarnybos darbuotojų profesionalumo, itin spartaus darbo, nes tarnybos darbo išteklių yra riboti.

V. VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS POKYČIAI IR TARNYBOS ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

Svarbu pastebėti, kad Savivaldybė nuo 2010 metų apskaitą tvarko ir ataskaitas sudaro pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

2005 metais buvo pradėta viešojo sektoriaus, apimančio biudžetines įstaigas, valstybės socialinės apsaugos fondus, kitus išteklių fondus, mokesčių fondus, kontroliuojamas sveikatos priežiūros viešąsias įstaigas, valstybę ir savivaldybes, kaip atskirus juridinius asmenis, buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reforma. Apskaitos reformos tikslas – viešajame sektoriuje pereiti prie buhalterinės apskaitos tvarkymo taikant kaupimo principą.

Priimtas Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nustatė viešojo sektoriaus subjekto finansinę ir biudžeto vykdymo atskaitomybę, ataskaitų rinkinio sudėtį, finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudėtį, jų sudarymo reikalavimus ir atsakomybę už ataskaitų rinkinio sudarymą ir pateikimą, taip pat nustatė reikalavimus atskiro viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkiniams, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ir viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniams, savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniui ir t. t.

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, tarnyba privalės atlikti Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinių ir (arba) viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą ir (arba) patikrinimą. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys Finansų ministerijai bus pateikiamas kartu su tarnybos atlikto audito išvada. Pagal Vietos savivaldos įstatymą, tarnyba Savivaldybės tarybai teiks išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio.

Tarnyba, siekdama, kad Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai pateiktų teisingus duomenis 2010 metų finansinių ataskaitų rinkiniuose, o Savivaldybė – 2010 metų konsoliduotame metinių finansinių ataskaitų rinkinyje, atsižvelgdama į tarnybos žmoniškųjų išteklių dydį, pradėjo analizuoti Savivaldybės administracijos ir kitų Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų turto, finansavimo ir įsipareigojimų likučių perkėlimo į buhalterines sąskaitas procedūras.

Tarnybos 2010 metų veiklos ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu ir tarnybos nuostatais.

Savivaldybės kontrolierius

Zita Valiauskienė